

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

XIII. Iacob. Sadolet. Episc. Carpent. Pino Riuensi Episcopo S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

aut ad Regem adire, aut reliquas eum res agere & tractare conueniat. Hoc cum mihi feceris (vt dixi) gratissimum: cum tu virtuti & humanitati tuæ seruias, quemadmodum quidem solitas es: ipsumque adolescentem dignum & fide & beneuolentia tua etiam experire. Nos hic de nuptiis tuis nescio quid audiimus, easque plenissimas dignitatis esse intelleximus. Id si ita est, quod quidem cupio esse, tibi eam rem feliciter & prospere euenire oportet: ac Deum quaeso, vt eos ex te gignas liberos, qui tibi & volutati, & generi tuo sempiternæ laudi esse possint. Vale mihi Laegæ, & me vt soles dilige. Carpentoraçti.

XIII.

IACOB. SADOLET. EPISC. CARPENT.

Pino Riuenfi Episcopo S.P.D.

Div est, quod nihil ad te dedi literarum: non obliuione amentitiæ nostræ, sed quod cum nihil haberem quod scriberem tua lectione dignum, nullas volui potius, quam inanes esse meas literas. Nunc verò cum se mihi occasio, & propè dicam necessitas quaedam obrulerit scribendi ad te, libenter hac opportunitate sum usus. Etenim quibus in rebus egere mihi videor cum eruditi hominis doctrina, tum amici fide, tu mihi statim occurris ad utrumque aptus, cuius iudicium & integritas à me maximi aestimatur. His diebus absolueram commentarium in Psalmum XC. In nò maximo cum labore atq; cura, quod mihi ferè scribenti semper accidit, vt propter tenuitatem ingenij omnia difficillima esse videantur. Eum librum cum cuperem communicare tecum, & cum aliquot viris doctis, vt quam maxime emendatus in manus hominum exiret, difficultate librariorum fui retardatus, quorum est incredibilis in his locis inopia. Itaque ad impressores me necessarid contuli, ne nunquam quicquam ederem quod laude dignum esse posset. Nam cum non insistendum mihi in hoc vno opere sit, sed ad alia, Deo bene iuuante, progrediendum: visum est fore vtile maturè intelligere, quid quisque in hac lucubratione mea prima ex me requirat, vt ex his, in quibus iure nunc reprehendar, in alijs posthac cautior & sapientior siam. Hac spe & fiducia libello exitum permisi, cumque euestigio mihi ad te: vt siue tibi probaretur, singularem animi lætitiã ex hominis doctissimi, atque amicissimi approbatione acciperem: siue minus probaretur, tua castigatione & monitis in posterum fierem melior. Quorum vtrumvis ita mihi gratum futurum est, vt vtrum malim optesciam. Vtile est reprehendi, cum erres: lucundum laudari, præsertim a laudato viro. Sed si hi sumus, qui esse debemus, hoc est veri rectique cultores, potior esse debet voluptas te vtilitas. Quomo

Quamobrem à te peto, idque maiorem in modum, ut cum hæc
 contra leges, repenesque aliquid quod tibi non satis probetur,
 sentiam que actus iudicij tui aliqua in re offendat, ne parcas mo-
 derate deprehendere me, fidemque amicitiae, quam a te sanctissi-
 me literari non dubito, in hac re mihi potissimum prestes. Ve-
 rum dico, si minus in hoc volumine, quod iam editum est, at in
 aliis que ego me paro, plurimum mihi & tua eruditio prode-
 rit & autoritas. Tibi equidem hoc confirmo, me in hac scriptura
 & in oratione mea, non tam meam spectasse laudem, quam eo-
 rum utilitatem, qui legent: si forte in hac tanta vitiorum vber-
 tate, quibus hodie terrarum orbis laborat, aliquid ferre opis
 possum habenti iam, & grauius affectæ religioni Christianæ.
 Quot operatum est malus multo est, quam ut conueniat meis
 vitiis per quos tamen vult, omnia quæcunque vult, & potest,
 & potius semper omnipotens Deus: qui à pecore pascendo, & à
 frumento, reges populo suo & prophetas accersit. Cuius nos
 honorat, & nominatioto animo inferentes, satis habituri sumus,
 si cui inter legendum nostra, aut Dei ipsius omnia intuentis ti-
 meris solito maior, aut acrius desiderium rectè faciendi incesserit.
 Sed de his satis. Tu ut me diligas, tibi que persuadeas, te à me &
 collatum opere, & amari, magno opere à te peto. Vale. Carpentor-
 um, Calend. Marij, M. D. XXX.

XIV.

IAC. SADOLETUS EPISC. CARPENT.

Aug. Grimaldo Episc. Grassæ, S. P. D.

Omibus in rebus tuus amor erga me semetipsum ostendit:
 quod et mihi est perceptum, te & factis sepius apparere
 quanto opere tu me diligas: tamen quod tibi nihil adhuc possum
 reddere, præter benevolentiam, & memorem pro tuis iam pluri-
 bus factis erga me voluntatem: aliqua cura afficior, ne cui indi-
 gnis viri tanto erga me studio esse videar. Quod ego à te pe-
 to, ut me ita credere animum inducas. Crebrior tibi, & felicior
 occasio bene merendi de me, & propter amplitudinem
 præsentis, & propter excellentiam virtutis. In quo verò & fides
 agitur, & officium, & fidelis amicitiae firma coniunctio, mori
 minus malim, quam quoquam in eo esse inferior. Sed quorsum
 ista? Paulus fratris filius, quem ego mihi pro filio duco, nuper
 recessit ad nos, mihi narrauit, quo pacto fuerit acceptus à te: ut
 non solum amorem, quo me prosequeris, sed humanitatem et-
 iam, & liberalitatem tuam, quæ summa est, totam effuderis in
 eum: aliquotque locis ea de me presentibus audientibusq; com-
 pluribus dixeris, ex quibus perspicuè pateret, & quantum me

agere.